
Universitetet
i Stavanger

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP OG HUMANIORA

BACHELOROPPGAVE

Studieprogram: (L)HIS370

Kandidatnummer: 9522

Veileder: Jonas Fosli Gjersø

Tittel på bacheloroppgaven: William Lloyd Garrison: Abolisjonistbevegelsen gjennom 200 år

Antall ord: 6197

Antall vedlegg/annet: .....

Stavanger, 18. mai, 2022

dato/år

Innhold

Innledning	1
Abolisjonisten William L. Garrison.....	3
De første årene	4
Uvær før stormen	6
Garrisons ettermæle.....	7
Garrison i det 20. århundret.....	9
I går, i dag og i morgen	11
Konklusjon	13
Litteraturliste:	16

William Lloyd Garrison

- Abolisjonistbevegelsen gjennom 200 år

Innledning

Agitasjon og opprør mot slaveri eksisterte i ulike former på det amerikanske kontinentet så langt tilbake som den amerikanske revolusjonens tid. Tre sosiale grupper sto på den tiden bak de fleste av disse konfliktene: «Slaves seeking freedom, free coloreds fighting racial discrimination and whites seeking to sustain special status or to gain autonomy or independence.» Også lenge før denne perioden av amerikansk historie var det dokumentert eksempler på opprør og motstand blant annet om bord slaveskipene på ferd mot kontinentet.¹ Over mesteparten av 1800-tallet kom disse kampene til å utspille seg på slagmarker, plantasjer, langs de mange «undergrunnsbanene» satt opp for å bringe rømte slaver til sikkerhet, og ikke minst i offentligheten. I det 19. århundre kom det svært betente spørsmålet rundt slaveri og ikke minst avskaffelsen av slaveri til å stå i sentrum av den offentlige og politiske debatten i USA, ledende opp til vendepunktet, den amerikanske borgerkrigen og emansipasjonserklæringen.

Dette var dog ikke enden på den betente, oppdelte situasjonen landet fremdeles befant seg i. Spørsmålet om slaveri ble til rekonstruksjon og *Jim Crow* tid, og kall for avskaffelse ble til kall for borgerrettigheter og mer likestilling. Det som hadde vært stort sett isolerte, spontane handlinger, skulle til å bli større, organiserte bevegelser med strategi og omhu. I dette århundret kom det og en ny årsak til å spille en rolle for deltagelse i agitasjonen: én manns egne moralske og religiøse forpliktelse.

Denne mannen ville vise seg å være sentral i bevegelsen for avskaffelsen av slaveri i USA – hans navn var William Lloyd Garrison. Garrison er hovedsakelig kjent for hans grunnleggelse av, og arbeid i antislaveri avisen *The Liberator* ut av Boston.² Denne avisen, og andre som den kom til å bli en av de viktigste arenaene i emansipasjonskampen, gjennom publiseringen av tidligere slavers attester om deres erfaringer og flukt, poesi og litteratur, og diverse oppfordringer om forandring til både lesere og ledere. Med andre ord ble det altså

---

¹ Drescher, *Abolition*, s. 116

² Jacobs, Donald M. «William Lloyd Garrison's *Liberator* and Boston's Blacks, 1830-1865». *The New England Quarterly* 44, no. 2. (juni, 1971): 259-260.

drevet ukentlig propaganda og agitasjon for lesere i USA med ett mål i mente: universell frihet.

Mens Garrison i dag hylles for arbeidet hans innen abolisjonismen, var ikke dette alltid tilfellet, og han ble som en ung mann sett på som en ekstremist og radikal i ideene hans – både av motstandere og andre abolisjonister. Denne oppgaven vil utforske hvordan oppfatningen av William Lloyd Garrison, og abolisjonistbevegelsen, har forandret og utviklet seg over de siste nesten 200 årene, både i offentligheten og i akademia. Jeg vil også se på denne utviklingen i lys av sosiale og politiske hendelser og endringer over den samme perioden. Innledningsvis kommer jeg til å se på abolisjonisten Garrison, hans start og virke innen bevegelsen. Videre vil jeg gå gjennom hoveddelen av oppgaven, og på et kronologisk vis gjøre rede for utviklingen av offentlighetens, og historikerens, syn på bevegelsen.

For å gjøre dette så oversiktlig og naturlig som mulig, kommer jeg til å dele denne delen av oppgaven inn i tidsperioder, fra Garrisons start, til årene før den amerikanske borgerkrigen; rekonstruksjons perioden, og tiden rundt Garrisons død ved slutten av 1800-tallet; første halvdel av 1900-tallet; og til slutt et blick på den mer moderne forståelsen. Avslutningsvis her ønsker jeg å knytte inn noen av mine egne tanker om denne utviklingen, og se på den i kontekst av hendelser og de forskjellige tidsperiodene, med et retrospektivt blick til fortidens effekt på nåtiden.

William Lloyd Garrison har siden hans død for rundt 150 år siden vært en høyt debattert og ofte diskutert historisk person. Hans liv, virke og kontroverser har også blitt vel dokumentert over samme periode, og i tur hans utvikling både som person og abolisjonist. Kanskje det viktigste verket til å forstå Garrisons liv er Henry Mayers *All On Fire: William Lloyd Garrison and the Abolition of Slavery*. *William Lloyd Garrison at Two Hundred*, av James Brewer Stewart er en veldig lik biografisk gjennomgang av livet til Garrison, men med en større tilknytning til hva man kan lære av han, og hva det betyr både for moderne tid, og Garrisons samtid. Disse to verkene, mens de er like i essens og struktur, gir to eksempler på å fange hans innholdsrike liv. Hvor Mayers verk dokumentere mannen, og abolisjonisten, Garrison, gir Stewart et mer detaljert innblikk i bakgrunn, konsekvenser og ikke minst utviklingen historieskrivingen om han har hatt. Et siste verk jeg vil nevne er Robert Fanuzzis *Abolition's Public Sphere*. Fanuzzi skriver en mer generell historie om abolisjonistene og offentligheten, men har et kapittel dedikert til «Garrisoniansk» abolisjonisme, og går også i detalj om Garrison i kapittelet om Frederick Douglass.

Abolisjonisten William L. Garrison

The Liberator var en av de største og mest innflytelsesrike avisene innen abolisjonistagitasjonen på 1800-tallet, men dette var ikke Garrisons første møte med anti-slaveri agitasjon og propaganda. I årene før han startet *The Liberator*, jobbet han som redaktør i *The Genius of Universal Emancipation* sammen med Benjamin Lundy – en pioner innen agitasjonen – i Baltimore. Sønnene til Garrison forteller om denne tiden før grunnleggelsen av *The Liberator* i biografien om deres far: *William Lloyd Garrison, 1805-1879: The Story of His Life Told by His Children*. De forteller om hans reise til Baltimore for å møte med Lundy, hvor han over ukene reisen tok, innså at kampen mot slaveri var en sak han ikke kunne være halvveis over gjerdet for, men én han måtte vie all sin tid og energi til. Hvor han først omtalte visjonen om den totale avskaffelsen av slaveri som et «irrasjonelt ønske», kom han til å innse noe som gjorde at han ombestemte seg:

«so long as he granted slavery the right to exist for a single moment; that if human beings could be justly held in bondage one hour, they could be for days and weeks and years, and so on, indefinitely, from generation to generation ... the only way to deal with the system was to lay the axe at the root of the tree and demand IMMEDIATE AND UNCONDITIONAL EMANCIPATION.»³

Garrison tilbrakte noen måneder i Baltimore fengsel i 1830 etter en rettsak han og Lundy ble involvert i på bakgrunn av en sak de skrev i *The Genius*, hvor han ble dømt for ærekrenkelse. Sønnene hans skriver om hendelsen at det nok ikke finnes en mann som ble fengslet med et mer lettet hjerte og ren samvittighet enn faren deres.⁴ Det påfølgende året publiserte Garrison hans egne avis som ville bygge på arbeidet i *The Genius*; *The Liberator*.⁵ I hans prospekt om den nydannede avisen redegjør han for hans planer for innholdet, samt en oppdatering på hans syn på slaveriet og målet om avskaffelse. Som hans sønner nevnte gikk Garrison gjennom et radikalt tankeskifte på temaet, og han skriver i prospektet for avisen – i dens første utgave – at han ønsker å offisielt ta tilbake sine tidligere uttalelser, og kaller dem feige, urettferdige og fulle av absurditet. Han siterer uavhengighetserklæringen og konstaterer «the self-evident truth» om at alle menn er skapt like, og erstatter sitt syn om en gradvis

---

³ Garrison, Wendell P. & Garrison, Francis J. *William Lloyd Garrison, 1805-1879: The Story of His Life Told by His Children*, vol. I (New York: The Century Co, 1885), s. 140.

⁴ Garrison, W.P og Garrison, F.J, *The Story of His Life vol. I*, s. 174

⁵ Garrison, W.P og Garrison, F.J, *The Story of His Life vol. I*, s. 219

avskaffelse med at ingenting mindre enn en umiddelbar og total avskaffelse er godt nok. Videre skriver han og at han verken vil tie eller roe ned språket og intensiteten hans, som han vet vil støte enkelte. «Posterity will bear testimony that I was right» – fremtidige generasjoner ville bevise at han hadde rett.⁶

William Lloyd Garrison kan ikke diskuteres ordentlig, uten å nevne hans forhold til Gud og kristendommen. James B. Stewart nevner Max Webers «religious virtuoso» konsept i Garrisons hengivenhet, noen som «vividly sense God's immediate presence in their daily lives ... they stride confidently into the public arena demanding 'moral revolutions' ... »⁷ Denne betegnelsen passer Garrison utmerket, hans kristne vilje stoppet for ingenting. Slaveri og rasistiske fordommer «defaced the divine image» ifølge Garrison.⁸ Hans kristne moral ville være hans kompass for hele livet hans, og styrte både hans egne, og bevegelsens skute i lang tid.

Gjennom hans karriere, krysset Garrisons veier med mange sentrale figurer i *antebellum-årene* – perioden før den amerikanske borgerkrigen – som Frederick Douglass, Wendell Phillips, og George Thompson. Gjennom nære, dog ofte turbulente, vennskap og medarbeiderforhold plasserte Garrison seg i sentrum av en bevegelse, han antakeligvis selv visste, han ikke kom til å få noe særlig ære eller anerkjennelse for. Han så på seg selv som en «permanent agitator, always pushing the well-intentioned to firmer statements and action.» Så mange folk som mulig måtte bli opplyst, og for å nå gjennom med målene hans, var han klar over at et flertall først måtte overbevises om deres nødvendighet.⁹ «Bra nok» var ikke tilstrekkelig lengre, alt kan gjøres bedre, og riktigere.

De første årene

Over 1830-tallet begynte abolisjonistbevegelsen virkelig å få trekkraft i Storbritannia, hvor regjeringen i 1833 hadde et lovforslag om emansipasjon lagt frem foran parlamentet. Dette fikk Garrison oppleve med egne øyne på et besøk over Atlanterhavet i mai samme året. Hans brev om disse enorme stegene ble publisert i *The Liberator*, hvor nyhetene ble godt tatt

---

⁶ Garrison, William Lloyd. *Prospectus for The Liberator*.

⁷ Stewart, James B. «God, Garrison, and the Civil War» I *William Lloyd Garrison at Two Hundred*, redigert av James B. Stewart, s. 93. Yale University Press, 2008.

⁸ Mayer, *All on Fire*, s. 352

⁹ Mayer, *All on Fire*, s. 317

imot, og en ny, sterkere bølge av agitasjon så ut til å ligge på horisonten.¹⁰ Mens en ny vind av mot hadde truffet Garrison og hans likesinnede fra suksessen i Storbritannia, ville det fremdeles ta nye 30 år før Abraham Lincolns emansipasjonserklæring, skulle bli en realitet.

Garrisons visjon om «umiddelbar og betingelsesløs frigjøring» ville også vise seg å være fjernere enn han håpte. Konsensus – i den grad det var noen – blant de hvite abolisjonistene på denne tiden var at emansipasjonen måtte skje gradvis, som gjorde Garrison til en upopulær figur. Ved hans tilbakekomst fra besøket i Storbritannia ble han møtt med et oppstyr fra motstandere, med mål om å knekke den nye kampviljen før den kunne bli spredd rundt den unge republikken. «[Garrison] will act wisely in never to attempt addressing a public meeting in *this* country again». «Villedet» og «grunnlovsstridig» var ord som, henholdsvis Garrison og abolisjonistenes mål, ble beskrevet som.¹¹ En lignende situasjon var også beskrevet i en utgave av *The Liberator* to år senere, hvor en mobb på «hundrevis» av demonstranter, bestående av velkledd og høytstående «gentlemen» av Boston, hadde møtt opp, og alt fra tjære og fjær, til en løkke visstnok var til stede blant dem.¹² Agitasjon og propaganda var selvsagt hovedfokuset til avisen, men at folk var mindre begeistrede over Garrisons mål og midler er selvvinnlysende – som og viser seg i at dette var bare én av 46 opptøyer relatert til slaveri i 1835, hvor flesteparten var rettet mot abolisjonistene.¹³ Denne hendelsen i Boston viste seg likevel å ha et lyspunkt også for bevegelsen, da det ifølge samme utgave av *The Liberator* førte samtlige flere som hadde observert mobbene, til å abonnere til avisen. «*Such* is the success of mob-efforts to extinguish the light of truth.»¹⁴

Denne perioden var veldig tydelig den mest preget av fysisk motstand mot abolisjonistene selv. Grimsted kaller 1835 «[the] year of violent indecision»¹⁵, et passende navn for et så voldelig og splittet klima. En mengde årsaker lå nok bak at akkurat det året, og denne perioden, var såpass preget av disse mobbene og sterke offentlige motstanden. Abolisjonistene var selvsagt ikke på sitt sterkeste selv enda, med folk som Garrison fremdeles bare i startfasen av bevegelsen. Status quo, frykt for det ukjente og unormale, og lært og

---

¹⁰ Drescher, Seymour, *Abolition: A History of Slavery and Antislavery* (Cambridge University Press, 2009), s. 295

¹¹ Mayer, Henry. *All on Fire: William Lloyd Garrison and the Abolition of Slavery*. New York: St. Martins Press, 1998. s. 167

¹² Garrison, William L., Yerrinton, James B. «Journal of the Times», *The Liberator*. 24. oktober, 1835.

¹³ Grimsted, David. *American Mobbing, 1828-1861: Toward Civil War*. Oxford University Press, 1998, s. 4

¹⁴ Garrison, «Journal of the times», *The Liberator*, 24. oktober, 1835.

¹⁵ Grimsted, *American Mobbing*, s. 3

internalisert rasisme er og viktige konsepter som bidro til at abolisjonistenes oppoverbakke var så bratt som den var i denne fasen – og utover mot borgerkrigen.

Uvær før stormen

Den 14. februar 1854 adresserte Garrison det amerikanske anti-slaveri samfunnet – AASS. I denne talen med tittelen «No Compromise with Slavery», viser han sin forakt mot undertrykkelse av alle former, og sier som Lincoln ville gjøre senere det samme året¹⁶, at uavhengighetserklæringens selvvinnlysende sannhet om at «all men are created equal» innebærer både den hvite og den svarte mann.¹⁷ Her omtaler han seg også som en «Garrisonian» abolisjonist, og legger til at dette nok var det mest upopulære kallenavnet noen mann kunne bli tilegnet på denne tiden. Garrison forsvarer abolisjonismen sin som «the soundest philosophy, the noblest patriotism, and the best religion extant.» Samtidig påpeker han at de mest aktive aktørene innen å undertrykke bevegelsen er kirken og staten – et modig utsagn for en gudhengiven kristen mann som han selv.¹⁸

Konflikter oppstod ikke bare mellom abolisjonister og slaveeiere, men også innad i abolisjonistbevegelsen. Særlig to filosofier kom til å stå mot hverandre ved midten av 1800-tallet: «Garrisonian» abolisjonisme, og «Free-soiler» bevegelsen. Mens begge endelige mål var avskaffelsen av slaveri i USA, var både fremgangsmåtene deres og årsakene bak forskjellige. Hvor Garrison så på det som hans moralske plikt, hadde «Free-soiler» bevegelsen et mer økonomisk utsyn på abolisjonen av slaveri, og var mer bekymret over «black-labor» konkurranse i arbeidsmarkedet enn rettferdighet for de slavebundne og frigjorte.¹⁹ Wendell Phillips, abolisjonist, medlem av AASS, og nær venn og medarbeider av Garrison – og hans etterfølger som president i AASS²⁰ – erklærte det følgende ved samfunnets femtende årlige møte, skrevet ned i *The Liberator*:

«While we recognize the Free Soil party as an honest effort to effect a good purpose ... we feel bound to declare, that, acting as it does within the Union, and under the American Constitution, that party is to be placed in the same depths of criminality

---

¹⁶ Lincoln, Abraham. «Peoria Speech». Transkripsjon av tale gitt i Peoria, Illinois, 16. oktober, 1854.

¹⁷ Garrison, William L. “No Compromise with Slavery”. Transkripsjon av tale gitt ved Broadway Tabernacle, New York, 14. februar, 1854. s. 5

¹⁸ Garrison. «No Compromise with Slavery». S. 3-4

¹⁹ Britannica, «Free-Soil Party». *Encyclopedia Britannica*, 21. mai, 2020

²⁰ Britannica, «Wendell Phillips». *Encyclopedia Britannica*, 29. januar, 2022

with the Whig and Democratic parties, in regard to the enslavement of three million of our countrymen, by its support of the pro-slavery compromises of the Constitution.»²¹

Free-Soil partiet ville ha en kortvarig umiddelbar effekt på det politiske landskapet, da det allerede seks år etter sin opprettelse, ble absorbert inn i det ferske republikanske partiet.²² Denne historien om danning av en bevegelse eller et parti, uenighet, og til slutt splittelse så ut til å gå igjen ved midten av 1800-tallet. Garrison og hans tilhengere var ved dette tidspunktet total fremmedgjort fra «conventional politics», og tatt avstand fra nærmest all politisk deltagelse.²³ I 1854 ville denne motstanden til myndigheter nå en symbolsk topp. På grunnlovsdagen, 4. juli, holdt Garrison opp en kopi av den amerikanske grunnloven, og satte fyr på den, mens han ropte ut: «So perish all compromises with tyranny, and let all the people say, 'Amen'.» Ved kritikk, og spørsmål om hvordan han ville reagert om det samme ble gjort med en kopi av hans elskede *Liberator*, svarte han simpelthen iskaldt: «*The Liberator* is fireproof.»²⁴

Dette var og kanskje et tegn på hans voksende indre konflikt mellom hans pasifisme og abolisjonisme. Ved et visst tidspunkt, innså han at han heller ville leve med en «antislavery war» over «pro-slavery peace». For hva fred kan egentlig dyrkes i et slikt miljø? Til tross for hans resonnement, så dette ut til å være et stort brudd i kontinuitet, som andre abolisjonister også merket seg. Selv dem som ikke delte Garrisons religiøse moral, fant seg uenig i behovet for voldelige midler og videre eskalering, da det manglet en «antislavery purpose».²⁵

Garrisons ettermæle

Perioden etter den amerikanske borgerkrigen, rekonstruksjonstiden, fungerte både positivt og negativt for Garrison og abolisjonistbevegelsen. Resultatet av borgerkrigen var selvsagt nordlig seier, og ratifiseringen av det 13. grunnlovstiletget som endelig avskaffet slaveri – til en viss grad i det minste. «My vocation, as an abolitionist, thank God, has ended», proklamerte Garrison stolt, og så ingen mer grunn til å fortsette verken AASS, eller *The Liberator* noe lengre. *The Liberator* – som etter planen – ble lagt ned, men Wendell Phillips

---

²¹ Garrison, «Journal of the times», *The Liberator*, 18. mai, 1849.

²² Britannica, «Free-Soil Party», 2020

²³ Stewart, James B. «God, Garrison, and the Civil War» I *William Lloyd Garrison at Two Hundred*, redigert av James B. Stewart, s. 100. Yale University Press, 2008.

²⁴ Mayer, *All on Fire*, s. 445

²⁵ Mayer, *All on Fire*, s. 520

tok over rollen som president i anti-slaveri samfunnet, da det var klart at Garrison ikke lengre ville fortsette denne rollen, for å fortsette arbeidet.²⁶ Denne frihetens -og rettferdighetens seier ville dog ikke vise seg å være det vendepunktet Garrison håpte det var. Mens Lincoln gjorde slaveri grunnlovsstridig, var det både unntak til dette, og fremdeles ingenting i veien for den videre diskrimineringen av den omtrent fem millioner store befolkningen av svarte amerikanere.²⁷ Det 13. grunnlovstillegget godtok fremdeles slaveri som en form for straff,²⁸ og nye lover og endringer ble innført som ville karakterisere det neste århundret. Blant disse var benådnings og økonomisk oppreisning til hvite sørstats plantasjeiere, *Black Codes* skapt for å begrense svartes rettigheter, i tillegg til opprettholdelsen av «hvit overmakt».²⁹

«So far as the Negro race is concerned, the Civil War simply left us face to face with the same sort of problems of social condition and caste which were beginning to face the nation a century ago.»³⁰ – W.E.B. Du Bois

Sent i mai, 1879, døde Garrison ved hans families side, i New York.³¹ Etter begravelsen ville Frederick Douglass lovtale hans venn, mentor og tidligere kollega ved flere anledninger. «It was the glory of this man that he could stand alone with the truth, and calmly await the result» bemerket Douglass dystert ved en minnestund i Washington D.C.³² Douglass var og bekymret over at minnet av abolisjonistene som «en kraft for det gode», ville forsvinne med deres liv. «Such is the fate of all historical movements, leaders, great ideas, turning points ... the leaders of a revolution always worry about the transience of their work.»³³ Douglass' frykt ville vise seg noe profetisk.

Mens Garrisons sønner publiserte deres fars biografi ved århundreskiftet, så det amerikanske samfunnet bare ut til å ha forverret seg, nesten 40 år etter emansipasjons erklæringen. Lynsjinger, vold og urettferdighet hadde spredd seg som skogbrann over USA, særlig sørstatene, og i tur en fornyet bølge av hat og splittelse. Det kunne nesten virke som at det var en oppfatning at rekonstruksjonstiden og *Jim Crow* perioden heller kom som et resultat av agitatorenes arbeid, enn noe annet. «In this post-Reconstruction era it was simple

---

²⁶ Mayer, *All on Fire*, s. 594-597

²⁷ O'Neill, «Black and Slave Population», *Statista*, 19. mars, 2021

²⁸ U.S. Const. amend. XIII, § 2.

²⁹ Foner, Eric. «Reconstruction». *Encyclopedia Britannica*, sist vist: 1. mai, 2022

³⁰ Du Bois, W.E.B. «The Study of the Negro Problems,» *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 11 (januar, 1898): s. 6

³¹ Mayer, *All on Fire*, s. 626

³² Mayer, *All on Fire*, s. 631

³³ Blight, David W. «William Lloyd Garrison at Two Hundred: His Radicalism and His Legacy for Our Time.» I *William Lloyd Garrison at Two Hundred*, redigert av James B. Stewart, s. 2. Yale University Press, 2008.

enough for almost everyone to agree that William Lloyd Garrison had stood foremost in the abolitionist cause, but that the cause itself had been insanely destructive ...».³⁴ Garrisons metaforiske nedstigning til irrelevans så ut til å være i gang.

Garrison i det 20. århundret

Den «Garrisonianske» staheten i kampen mot urettferdighet gjorde som nevnt både ham selv og tilhengere til særdeles upopulære figurer for mange i samtiden, men virket også å surne både historikeres og den alminnelige borgers syn av dem i tiår etter Garrisons bortgang.

Louis Ruchames løftet frem særlig én anklage rettet mot Garrison, som hadde fått mye trekraft i årene etter andre verdenskrig: hans voksende konservatisme, og likegyldighet mot de frigjorte, under og etter borgerkrigen. Hans påståtte «motstand» til svartes rettighetsstillelse dominerte manges oppfatning³⁵, og bevegelsen sto i fare for å gå i glemmeboka.³⁶ Disse idéene ble presentert i samtlige større verk over 1960-tallet, som John L. Thomas -og William M. Merills biografier av Garrison, samt C. Vann Woodward's omtale av førstnevntes, og fant sin vei inn i en slags «mainstream» tankegang.³⁷ Om Garrison virkelig var så standhaftig imot svartes utvidede rettigheter er tvilsomt, ut ifra hans mange ord, taler og tekster, men at målet hans i all hovedsak var avskaffelsen av slaveri er det mindre tvil om. «He was lukewarm at best on black suffrage.» skriver Blight, noe som, sammen med hans store støtte til Abraham Lincoln under borgerkrigen, var blant drivkreftene til hans splittelser med dem som var hans venner og kolleger.³⁸ Mayer, i en noe lysere tone, kommenterer og at «Garrison never managed to play an influential role in the drama of Reconstruction.» Hvor det hadde tatt tiår bare for å skape en plattform til å diskutere avskaffelsen av slaveri, støttet verken metodene for agitasjon, eller helsen hans, nye tiår av oppoverbakke for rettferdighet for alle.³⁹ Hvor man setter grensene på sterkt imot, lunken til og ikke i stand til virker uklare her.

---

³⁴ Stewart, James B. «Preface.» I *William Lloyd Garrison at Two Hundred*, redigert av James B. Stewart, s. vii. Yale University Press, 2008.

³⁵ Ruchames, Louis. «William Lloyd Garrison and the Negro Franchise,» *The Journal of Negro History* 50, no. 1 (januar, 1965): s. 37

³⁶ Gattel, Frank O. «William Lloyd Garrison Twice Revisited,» *The Review of Politics* 27, no. 4 (oktober, 1965): s. 561

³⁷ Ruchames, «Garrison and the Negro Franchise», s. 38

³⁸ Blight, «His Radicalism and His Legacy,» s. 8

³⁹ Mayer, *All on Fire*, s. 602

I årene rundt andre verdenskrig vokste det frem mange nye syn på den amerikanske borgerkrigen, og tiden før og etter, som tok en mer økonomisk stilling til årsakene og konsekvensene. Som resultat av dette var det ikke uvanlig blant enkelte historikere at abolisjonistbevegelsen, og anti-slaveri aktørene ble nesten helt utelatt av det historiske minnet. Disse var ofte veldig kritiske til abolisjonistene rolle i avskaffelsen av slaveri, og særlig to historikere ifølge Lynd, i varierende grad, og noe ulik fremgangsmåte, undergravet mye av abolisjonistenes – og i tur Garrisons – arbeid på dette viset: Frederick Jackson Turner, og Charles Beard. «By minimizing the significance of slavery, Turner and Beard inevitably also minimized the significance of Abolitionism, and paved the way for the revisionist view of the Abolitionist as an impractical fanatic.»⁴⁰ Disse karakteriseringene minner om hvordan Garrison ble omtalt alle de tiårene i forkant: villedet, ekstrem i sine måter, også videre.

Lynd poengterer dog noe viktig, at en økonomisk tolkning av slaveri og borgerkrigen ikke er feil i seg selv. Karl Marx, kanskje det 19. århundrets mest berømte – eller beryktede, din egne partiskhet tatt i betraktning – økonom, så på den amerikanske borgerkrigen som resultat av tariffen og en slags «mild» revolusjon for bedre leve- og arbeidskår, uavhengig av hudfarge. Forskjellen mellom hans tolkning og Beards, var at Marx anerkjente og understreket viktigheten av både abolisjonistene og slaveri som drivkraft i årene før, og under krigen.⁴¹

Blant den større, «vanlige» offentligheten, altså ikke historikere og fagfolk, var det derimot ikke nødvendigvis bare et negativt bilde av Garrison som var det store problemet, men heller en sak av generell uvitenhet om han i det hele tatt. «Not until Boston tried to build a new city hall did the editor's reputation become a matter of civic concern», skriver Mayer om da en gruppe historikere på 60-tallet oppdaget at *The Liberator's* gamle trykkeri lå an til å bli revet ned. Til tross for forsøk på å lage oppstyr og oppmerksomhet rundt det, var det for lite, for sent, og alle byggets minner om agitasjonen var borte. «The public forgot Garrison.»⁴² Så hvordan er man forventet å være kritisk til en historisk oppfatning som man ikke har noe kunnskap til?

Rekonstruksjonstiden og den påfølgende segregeringen med *Jim Crow*-lovene satte dype, langvarige spor i det amerikanske samfunnet, og ikke minst i de «rasemessige»

---

⁴⁰ Lynd, Staughton. «On Turner, Beard and Slavery,» *The Journal of Negro History* 48, no. 4 (oktober, 1963): 235-236

⁴¹ Lynd, «Turner, Beard and Slavery», s. 245

⁴² Mayer, *All on Fire*, s. 632

forholdene i landet (jeg vil poengtere at jeg bruker ordet «rase» her som en direkte oversettelse av den amerikanske konteksten, med tanke på ordets betydning og assosiasjoner her til lands). Jeg tror dette klimaet lå bak mange av disse oppfattelsene, og forholdet mange hadde til abolisjonismen. Det er selvsagt umulig å spekulere over hvordan noe ville vært om ting skjedde annerledes i fortiden, men resultatet av borgerkrigen kan ikke ignoreres som en faktor i den betente situasjonen i etterkant. Vi frykter det vi ikke kan kontrollere, og for den hvite majoriteten på denne tiden var det uten tvil et enormt brudd med samfunnsnormene, og maktbalansen de så lenge hadde hatt kontroll over – og ville fortsette å ha. I et valg om å bevare eller kaste bort privilegiene, fordelene og plassen i samfunnet man alltid har hatt, virker det nesten på en merkelig måte, kanskje mer menneskelig å velge det førstnevnte? Problemet med den tankegangen var at det var på bekostning av andre mennesker.

I går, i dag og i morgen

Som nevnt innledningsvis, er Henry Mayers *All on Fire* en av våre viktigste og mest omfattende kilder til William Lloyd Garrison og abolisjonistbevegelsen på 1800-tallet. Utgitt 119 år etter hans bortgang, deler Mayer tilsynelatende dagens mest utbredte oppfattelse av Garrison og abolisjonistene, som gjennom agitasjon og propaganda tvang en nasjon til å konfrontere historiens kanskje største moralske sak, og spilte en instrumentell rolle i kampen for rettferdighet. Som redaktør av *The Liberator*, og president av AASS, med evnen til å provosere og være kontroversiell, inspirerte han mennesker på tvers av kjønn og hudfarge, i en kamp mot selve det amerikanske systemet og slaveri som en institusjon.⁴³ Mayer poengterer: «Our political culture is not kind to those who challenge its norms», og gjenopptar noen av de mange kjennetegn og kallenavn Garrison fikk gjennom historien: «shrill, weird, and counterproductive». Fra Martin Luther, til hans navnebror Martin Luther King jr., finnes det utallige eksempler på figurer vi i dag anerkjenner som politiske og samfunnsmessige ikoner.⁴⁴ Eksempelet som umiddelbart dukket opp i mine tanker da jeg leste meg opp på Garrison, var Malcolm X, og hans kamp mot en makt som så på han som en fiende, den radikale, svarte, muslimske, «terroristen».

Likhetene mellom Garrison og Martin Luther King er mange. Mayer eksemplifiserer Garrisons betydning i dag med kanskje en av de mest smigrende sammenligningene man kan

---

⁴³ Mayer, *All on Fire*, s. xiii

⁴⁴ Mayer, *All on Fire*, s. xiv

få, at hans viktighet over 1800-tallet, er som det av pastor Kings på 1900-tallet. To misforståtte menn i sin tid, som begge stod for en kristen ikkevold – opp til et visst punkt, og var i sin tid husket for kun en brøkdel av sine faktiske prestasjoner.⁴⁵ Den store forskjellen var at King kom til å miste livet sitt i sin kamp.

Blight ser på utviklingen av abolisjonistenes oppfatning i dagens samfunn som storartet, men bekymringsfull for minnet av dem. «... in schooling and textbooks, abolitionists have moved over into the good ledger of America's heroes, rather than being portrayed as the tiny minority of dangerous, vilified, hated rebels they were deemed to be in their own time.»⁴⁶ Dette er et tveegget sverd, fordi det selvfølgelig er viktig at vi husker dem for hva de gjorde, men vi må og gjenkjenne deres plass i samfunnet i samtiden deres. Som diskutert her, var ikke Garrison og abolisjonistene helter som overbeviste en nasjon til å komme sammen over natten, men opprørere som sto imot hele samfunnsstrukturen, og i tur kjempet mot selve samfunnet, og det var ikke en enkel oppgave verken å gjennomføre eller ta del i.

Henry Mayer nevner i innledningen av *All on Fire* at han i sin revisjonisme av dette kapittelet av amerikansk historie, ikke ønsket å svekke et rykte – som ofte er tilfellet – men, «to reinvigorate one.»⁴⁷ Dette verket kan bli sett på som et av vendepunktene i historiedisiplinens syn på Garrison, og som han nevner selv ville han skinne et nytt lys på det, bort fra 60-tallets viktige, men mangelfulle og utdaterte redegjørelser. Mayers siste ord i innledningen er like gripende og relevante i dag, som for 20, og 150 år siden: «That the Garrisonian vision of a nation that has transcended racial prejudice seems clouded and impolitic today reminds us that our story is not yet finished».⁴⁸ Og gang på gang ser vi over hele verden, at historien enda er langt fra ferdig fortalt.

Vår enorme tilgang på informasjon ved fingertuppene våre gjør at vi i dag kan se på historiske figurer med et mye bredere blikk, og tillater oss også å ha mer kritiske blikk til dem. De siste par årene har og vært preget av bevegelser til å være mer bevisst over alle sidene av blant annet helter, sentrale mennesker, og grunnleggere (les: «Founding Fathers») gjennom historien. Leter man lenge nok, med nåtidens kunnskap og perspektiv, er det mulig å finne negative sider ved alle fortidens aspekter, William Lloyd Garrison inkludert. Grunnen til

---

⁴⁵ Mayer, *All on Fire*, s. 631

⁴⁶ Blight, «His Radicalism and His Legacy,» s. 3

⁴⁷ Mayer, *All on Fire*, s. xvii

⁴⁸ Mayer, *All on Fire*, s. xxi

at jeg bringer dette opp er at jeg synes nøyaktig dette, å se og lage nyanserte bilder av dem vi hyller høyest, er en viktig del av historie. På den andre siden derimot, at noen har mindre flatterende sider ved seg betyr absolutt ikke at vi skal kaste alt godt de har gjort ut av vinduet med én gang. Som Ruchames bemerket på 50-tallet, «the abolitionists, like other human beings, undoubtedly had their faults», da særlig i form av antisemittistiske kommentarer og holdninger.⁴⁹ For å forstå fortiden, kan vi ikke dømme den basert kun ut ifra vår egne moral og standard, og det er ingen verken tvil om, eller overraskelse at standard for «akseptert» ordbruk og holdninger har forandret seg drastisk både de siste 10, 50 og 150 årene. I forsvar av Garrison, kan man også finne utdrag som motsier disse anklagene, som dette diktet, skrevet av han i 1840:

«O! not for Afric[a]’s sons alone I plead,
Or her descendants; but for all who sigh
In servile chains, whate’er their caste or creed:
They not in vain to Heaven send up their cry;
For all mankind from bondage shall be freed,
And from the earth be chased all forms of tyranny»⁵⁰

Konklusjon

Det er vanskelig å skulle skrive om en forandrende og moderne forståelser av nesten hva som helst, siden vi selv stadig er i utvikling både som samfunn og på individnivå. Det man kan fastslå derimot er at de siste tiårene har vært gode mot abolisjonistene og Garrison, og vi klarer å se hele bevegelsen i lys av seg selv og samfunnet rundt den. Vi kan se på utviklingen og veksten av aviser som *The Liberator* fra 1830- til 1860-tallet, den økende støtten for emansipasjon i oppbygningen til, og under den amerikanske borgerkrigen, og fatte den betydelige rollen abolisjonistene spilte i å sette slaveri i søkelyset som et problem som omfavner alle. Med et retrospektivt blikk på hvordan den sosiale og politiske utviklingen utspilte seg i etterkant av abolisjonistbevegelsen kan vi og få en bedre forståelse av hvordan en viktig del av amerikansk historie gikk fra glemmeboka, og inn i fagbøkene.

---

⁴⁹ Ruchames, Louis. «The Abolitionists and the Jews.» *Publications of the American Jewish Historical Society* 42, no. 2 (desember, 1952): 145

⁵⁰ Garrison, W.P og Garrison, F.J, *The Story of His Life vol. II*, s. 433

Da jeg startet arbeidet på denne oppgaven, var jeg klar over at dette ikke skulle være noe transformativt verk som ville forandre hele oppfatningen av Garrison og abolisjonistene, eller at hjulet som fraktet abolisjonismen på 1800-tallet skulle bli skapt på ny. Historie er i stadig forandring, og det er dette som tiltrakk meg til William Lloyd Garrison og vår gjennomgående oppfatning av han siden hans tid. Jeg ville se på, ikke bare hvordan, men hvorfor den utviklet seg som den gjorde, og se hva som kan læres av det. Som nevnt ovenfor, er og var Garrison en svært splittende figur, som ingen noen gang helt har klart å komme til enighet om: leder, og opprører; radikal, og ikke tilstrekkelig; forbilde, og en relikvie fra fortiden. Vi kommer nok også til å fortsette å diskutere Garrison som en del av denne perioden av historien – det er i det minste mitt håp – i tiden fremover. Så lenge vi tillater rasisme, hat og urettferdighet å fortsette i noen som helst grad, vil Garrison og abolisjonistene være relevante, og i lang tid etter.

At så lite norske kilder og litteratur om Garrison er tilgjengelig er ingen overraskelse, sett at det er så relativt lite – i forhold til andre figurer, bevegelser og perioder – på engelsk. Til den dag i dag er arkiverte brev og utgaver av *The Liberator*, og verk gitt ut for 15-20 år siden blant våre største kilder til hans pragmatiske liv og virke. Mens mitt bidrag er lite, er det også spennende å utvide et felt, uansett hvilken grad det måtte være.

Det er ikke bare viktig å løfte opp figurer som Garrison fra historiens glemte sider for å gi dem rekognisjonen de fortjener, men og for å fylle inn disse blanke sidene. Jeg vil og poengtere rollen Garrison spilte i Frederick Douglass' liv. Uten *The Liberator* og Garrison får vi ikke nødvendigvis hans utmerkede biografier som ga hvite amerikanere bare et lite innblikk i den avskyelige hverdagen slaver og svarte amerikanere opplevde på plantasjer og alle arenaer av samfunnet. Han påvirket både hvite, svarte, kvinnelige og mannlige, forfattere og journalister – på direkte og indirekte vis. Rent fysisk gjorde kanskje ikke Garrison like mye for dem i slaveri som andre mer aktive agitatorer på plantasjene, langs elvene nordover, og de mer revolusjonære militsene, men han la på mange måter grunnarbeidet for hva han selv håpte én dag ville være svarte amerikaneres plass i samfunnet.

I introduksjonen la jeg veldig opp til at den nevnte utviklingen var en selvfølge, da siden poenget med denne oppgaven var mer på å se hvorfor i relasjon til hvordan, ikke bare om en utvikling fant sted. Det sammenhengende narrative om Garrison går i bunn og grunn ut på den eksponentielle forbedringen av ryktet hans, tilkoblet utviklingen av det amerikanske samfunnet. Nedgangstid bringer negativitet, og vice versa, men også det faktum at omdømme og minne ofte går foran en er et viktig aspekt i dette narrative.

Idéen om «abolisjonisthelten» Garrison er nyere enn hva man kanskje skulle forventet, basert på hvordan vi i dag snakker om han. Så godt som hele hans karriere og liv levde han som samfunnsfiende nummer én blant den store majoriteten, selv mange av dem han hadde felles mål og idealer med. Hans styrke og mot så bare ut til å vokse større, desto mer folk foraktet han – noe han utvilsomt må ha sett på som et tegn på at han gjorde noe rett. Forsøkene som ble gjort på å undergrave Garrison og abolisjonistene, være de bevisst eller ubevisst, var tilsynelatende større suksesser enn selve abolisjonistagitasjonen til tider. Det er denne dynamikken i historien av Garrison jeg har forsøkt å legge vekt på her. Fra et historisk synspunkt ser vi hvordan abolisjonisthistorien har forandret seg, og hvorfor det skjedde som det gjorde, og fra et sosialt synspunkt hvordan samfunnet har utviklet seg i tråd med de sosiale begivenhetene over det siste århundret.

At elever i dag – da angivelig i størst grad amerikanske elever – lærer om Garrison og abolisjonistene som «Great American heroes» er selvfølgelig en positiv utvikling, og langt bedre enn om de skulle lært at de var intet annet enn kverulerende, opprørske, bremsere i USAs spor – eller ikke noe om dem i det hele tatt. Likevel ligger det stor sannhet i Blights bekymringer omkring å ikke vite om all feil og motgang de måtte gjennom. Ved å se på Garrisons liv, og hvordan vår oppfatning av hans arbeid har utviklet seg, kan det hjelpe oss å forstå hvorfor vi er så raske til å dømme, tildele folk roller og egenskaper, og fortelle oss litt om hvor lang tid å fortelle historie. Vi vet aldri når den er ferdig skrevet.

Kanskje denne oppgavens, som en konsekvens av hva vi har sett ovenfor, største svakhet er dens mangelfulle kilder i noen av periodene jeg valgte å dele inn. Om ikke mangelfulle, i det minste lite nyanserte. Her tenker jeg særlig på kapittelet «Garrison i det 20. århundret», og Ruchames. Denne delen oppfattes veldig «absolutt #1 mot absolutt #2», og er på mange måter et resultat av tilgjengelige kilder fra perioden. Et annet potensielt problem i denne oppgaven er dens til tider spekulative fremgangsmåte, og noen friheter er tatt i det departementet – en gjenganger i historien om William Lloyd Garrison. Igjen, en oppfatning av to forskjellige ekstremer som motstrider hverandre, overdrevent positivt eller overdrevent negativt. Jeg tror utvidede søk og større parametere kunne vært en løsning på noen av disse begrensningene, men refleksjon og fortolkning er og blir viktige virkemidler her. Noe av oppgaven er og preget av det store bildet av relasjonen mellom «hvorfor og hvordan» forble uløst, og jeg tror for videre forskning det ville vært verdt det og knytte disse enda tettere.

Litteraturliste:

- Blight, David W. «William Lloyd Garrison at Two Hundred: His Radicalism and His Legacy for Our Time.» I *William Lloyd Garrison at Two Hundred*, redigert av James B. Stewart, 1-12. Yale University Press, 2008. <https://ebookcentral-proquest-com.ezproxy.uis.no/lib/uisbib/reader.action?docID=3420528>.
- Britannica. «Free-Soil Party». *Encyclopedia Britannica*, 21. mai, 2020. <https://www.britannica.com/topic/Free-Soil-Party>.
- Britannica. «Wendell Phillips». *Encyclopedia Britannica*, 29. januar, 2022. <https://www.britannica.com/biography/Wendell-Phillips>.
- Drescher, Seymour. *Abolition: A History of Slavery and Antislavery*. Cambridge University Press, 2009.
- Du Bois, W.E.B. «The Study of the Negro Problems.» *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 11 (januar, 1898): 1-23. <https://www.jstor.org/stable/1009474>.
- Fanuzzi, Robert. *Abolition's Public Sphere*. University of Minnesota Press, 2003. <https://ebookcentral-proquest-com.ezproxy.uis.no/lib/uisbib/reader.action?docID=4339701>.
- Foner, Eric. «Reconstruction». *Encyclopedia Britannica*, sist vist: 1. mai, 2022. <https://www.britannica.com/event/Reconstruction-United-States-history>.
- Garrison, Wendell P. & Garrison, Francis J. *William Lloyd Garrison, 1805-1879: The Story of His Life Told by His Children v. I*. New York: The Century Co, 1885. <https://library.si.edu/digital-library/book/williamlloydgar01garr>.
- Garrison, Wendell P. & Garrison, Francis J. *William Lloyd Garrison, 1805-1879: The Story of His Life Told by His Children v. II*. New York: The Century Co, 1885. <https://library.si.edu/digital-library/book/williamlloydgar02garr>.
- Garrison, William L. «No Compromise with Slavery». Transkripsjon av tale gitt ved Broadway Tabernacle, New York, 14. februar, 1854. https://books.google.no/books?hl=en&lr=&id=zNhyIzzEA14C&oi=fnd&pg=PA1&dq=%22William+lloyd+garrison%22&ots=OFWajnBAUs&sig=kgouHVA-Dgah0TkZTntfGyiCLuE&redir_esc=y#v=onepage&q=%22william%20lloyd%20garrison%22&f=false.
- Garrison, William L. *Prospectus for The Liberator*. <https://www.thirteen.org/wnet/historyofus/web05/features/source/docs/C23.pdf>.
- Garrison, William Lloyd. «Journal of the Times». *The liberator*. 18. mai, 1849. <https://ark.digitalcommonwealth.org/ark:/50959/5h741q45b>.
- Garrison, William Lloyd. «Journal of the Times». *The liberator*. 24. oktober, 1835. <https://ark.digitalcommonwealth.org/ark:/50959/8k71pz287>.
- Gattel, Frank O. «William Lloyd Garrison Twice Revisited.» *The Review of Politics* 27, no. 4 (oktober, 1965): 561-564. <https://www.jstor.org/stable/1405517>.

- Grimsted, David. *American Mobbing, 1828-1861: Toward Civil War*. Oxford University Press, 1998.
https://books.google.no/books?hl=en&lr=&id=22SsdNkqd3oC&oi=fnd&pg=PR19&dq=david+grimsted&ots=uygKobBIWA&sig=i6RDYre4GDdo5m5MNBFKOm377QA&redir_esc=y#v=onepage&q=david%20grimsted&f=false.
- Jacobs, Donald M. «William Lloyd Garrison's *Liberator* and Boston's Blacks, 1830-1865». *The New England Quarterly* 44, no. 2. (juni, 1971): 259-260.
<https://www.jstor.org/stable/364529>.
- Lincoln, Abraham. «Peoria Speech». Transkripsjon av tale gitt i Peoria, Illinois, 16. oktober, 1854. <https://www.ucl.ac.uk/USHistory/Building/docs/peoria.htm>.
- Lynd, Staughton. «On Turner, Beard and Slavery,» *The Journal of Negro History* 48, no. 4 (oktober, 1963): 235-250. <https://www.jstor.org/stable/2716327>.
- Mayer, Henry. *All on Fire: William Lloyd Garrison and the Abolition of Slavery*. New York: St. Martins Press, 1998.
- O'Neill, Aaron. «Black and slave population of the United States from 1790 to 1880». *Statista*. 19. mars, 2021. <https://www.statista.com/statistics/1010169/black-and-slave-population-us-1790-1880/>.
- Ruchames, Louis. «The Abolitionists and the Jews.» *Publications of the American Jewish Historical Society* 42, no. 2 (desember, 1952): 131-155. <https://www.jstor.org/stable/43057515>.
- Ruchames, Louis. «William Lloyd Garrison and the Negro Franchise,» *The Journal of Negro History* 50, no. 1 (januar, 1965): 37-49. <https://www.jstor.org/stable/2716407?seq=1>.
- U.S. Const. amend. XIII, § 2. Hentet fra: <https://constitutioncenter.org/interactive-constitution/amendment/amendment-xiii>.